

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

BRNĚNSKÉ NÁBŘEŽÍ - REHABILITACE
BRNĚNSKÝCH ŘEK A JEJICH BLÍZKÉHO
OKOLÍ

BRNO WATERFRONT - REHABILITATION OF RIVERS AND THEIR
SURROUNDING AREAS

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Miroslava Manclová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. TOMÁŠ PAVLOVSKÝ, Ph.D.

BRNO 2017

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3504 Architektura a rozvoj sídel
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3501T014 Architektura a rozvoj sídel
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Miroslava Manclová
Název	Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí
Vedoucí práce	Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2016
Datum odevzdání	19. 5. 2017

V Brně dne 30. 11. 2016

---

doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Územní plán města Brna – výřez

Situace místa stavby – polohopis a výškopis

Brodesser, S. Staletími podél řeky Svitavy, 2005

Kuča, K. Brno 1991

Hálová-Jahodová, C. Brno, dílo přírody, člověka a dějin. 1975

Hon, Milan: Vývoj koncepce kompaktního bydlení. [s.l.] : Nakladatelství ČVUT, 2007. 26 s. ISBN 978-80-01-03742

Holl, Steven. Paralaxa.

Zadrazilová, Miroslava: Intenzivní městské struktury, pojednání k disertační práci, 2010

Neufert Ernst: „Navrhování staveb“, Consultinvest Praha 2000

Související vyhlášky, technické normy a hygienické předpisy

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem diplomové je návrh veřejného prostoru - nábreží v Brně. Brno má dvě řeky Svatku a Svitavu a ty je třeba rehabilitovat, navrhnout jejich úpravu a začlenit je do struktury města Brna. Výsledkem práce bude i návrh přilehlého okolí - návrh obytné ulice, čtvrti.

Diplomová práce bude obsahovat:

- Dokladovou část
- Urbanistickou - architektonickou studii
- Model

Výkresová část bude zpracována s využitím CAD, textová část a případné tabulkové přílohy budou zpracovány v textovém a tabulkovém editoru PC. Ve stanoveném termínu bude výsledný elaborát odevzdán vedoucímu diplomové práce v úpravě a kompletaci podle jednotných pokynů Ústavu architektury FAST VUT v Brně. Při zpracování diplomového projektu je nezbytné řídit se směrnici děkana č. 12/2009 vč. příloh č.1,2,3: Úprava odevzdání a zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP) na FAST VUT.

Předepsané přílohy:

Seznam složek:

A.DOKLADOVÁ ČÁST

B.URBANISTICKÁ STUDIE:

- textová část A4 v předepsané podobě
- urbanistická studie v úměrném měřítku
- urbanistický detail v úměrném měřítku
- úplný projekt ve formátu A3, A2 nebo A1
- presentační plakát 700/1000mm na výšku

C.MODEL v úměrném měřítku

CD s dokumentací celého projektu

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT"

(nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce je revitalizace brněnských řek, konkrétně Svitavy. Hlavní myšlenkou je pochopení řeky jako významného městotvorného prvku, jako místa, jehož potenciál by mělo každé město maximálně využít. Lidé rádi tráví svůj volný čas u vody a takový prostor by jejich potřebu měl uspokojit. Řeka plynule protéká městem a i člověk by měl mít možnost se kolem ní volně pohybovat. V ideálním případě by měla být zelenou stezkou napříč městskou zástavbou.

Řešené území se nachází v městské čtvrti Brno-Zábrdovice, která nemá ideální pověst. Na její podobě se mimo jiné podepisují průmyslové areály, které jsou často ve zchátralém stavu. Mým úkolem bylo správně rozklíčovat jeden z těchto areálů, který leží v blízkosti Zábrdovického kláštera. Řešené území je v současnosti nepřehledná a nesourodá struktura, která obraz místa moc nepodporuje. Řeka je v tomto místě zcela potlačena a i pohyb kolem ní je velmi omezen.

Svým návrhem jsem se snažila vytvořit místo, které by nabízelo množství aktivit po celý den. Funkce, které se na území nachází jsem upravila a svým návrhem podpořila, aby společně tvořily fungující celek. V takovém území se budou potkávat lidé, kteří zde pracují či bydlí, kteří zde využívají služby či přijeli sportovat anebo zde jen tráví svůj volný čas v příjemném prostředí řeky Svitavy.

KLÍČOVÁ SLOVA

řeka, nábřeží, Svitava, Brno, Zábrdovice, kompaktní zástavba, sportovní areál, polyfunkční území, obytný blok, cyklostezka, molo, pěší lávka, pobytové schody a sítě, kavárna

ABSTRACT

The theme of the work is revitalisation of the Brno rivers, specifically the river Svitava. The main idea of the work is the understanding the river as a city-building element, as a place of potential that every city should fully utilize. People like to spend their free time at the water and such a space should satisfy their needs. The river flows smoothly through the city, and people should be able to move freely around it. In the ideal case, it should be a green path across urban area.

The solved territory is situated in the Brno-Zábrdovice district, which hasn't ideal reputation. Its image is shaped by, among others, industrial areas which are quite often derelict. My task was to correctly distribute one of these sites, which is located near the Zábrdovice Monastery. The solved territory is currently a non-coherent and inconsistent structure that does not support the image of the site. The river is completely suppressed at this point and the movement around it is very limited.

In my design I tried to create a place that would offer a lot of activities through the day. I have modified the functions I have in the territory and supported by my proposal to form a working entity together. In such a territory will meet people, who work or live here, who are using the services or come to sport or spend their free time in the pleasant environment of Svitava river.

KEYWORDS

River, waterfront, Svitava, Brno, Zábřovice, Compact area, sport areal, polyfunctional territory, residential block, bicycle path, pier, walkway, stairs and nets, cafe

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

Bc. Miroslava Manclová *Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí*. Brno, 2017. 36 s., 12 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 17. 5. 2017

Bc. Miroslava Manclová
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé Diplomové práce Ing. arch. Tomáši Pavlovskému Ph.D. a všem ostatním konzultantům.

V Brně dne 17. 5. 2017

Bc. Miroslava Manclová
autor práce

OBSAH

- a) titulní list
- b) zadání VŠKP
- c) abstrakt v českém a angl. jazyce, klíčová slova v českém a angl. jazyce
- d) bibliografická citace VŠKP podle ČSN ISO 690
- e) prohlášení autora o původnosti práce
- f) poděkování
- g) obsah
- h) úvod
- i) vlastní text práce
- j) závěr
- k) seznam použitých zdrojů
- l) seznam použitých zkratk a symbolů
- m) seznam příloh
- n) přílohy
- o) popisný soubor závěrečné práce
- p) prohlášení o shodě listinné a elektronické formy VŠKP

ÚVOD

Tématem této diplomové práce byla rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí a to konkrétně řeku Svitavy. V předdiplomovém projektu jsem řešila lokalitu v Brně-Komárově. Řešená lokalita diplomového projektu se nachází v městské čtvrti Brno-Zábrdovice. Leží v sousedství Zábrdovického kláštera a Vojenské nemocnice. Území je ohraničeno ulicemi Zábrdovická, Šámalova a Pastrnkova a řekou Svitavou. V současné době se na ní nachází nepřehledná halová zástavba, tovární objekty, bytový dům nebo fotbalové hřiště. Záměrem této práce bylo ukázat možnosti území a především vyzdvihnout řeku jako ideální městotvorný prvek.

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta stavební

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Brno, 2017

Bc. Miroslava Manclová

OBSAH

1. Vymezení území
2. Analytická část
  - 2.1. Brno-Zábrdovice
  - 2.2. Řeka Svitava
  - 2.3. Současný stav
    - 2.3.1. Dopravní stav
    - 2.3.2. Problémy v území
      - 2.3.2.1. Skladové a prodejní plochy v areálech
      - 2.3.2.2. Předprostor objektu Hlubna
      - 2.3.2.3. Chodník před Brněnskou továrnou plsti
      - 2.3.2.4. Křížení cyklostezky s automobilovou dopravou
      - 2.3.2.5. Parkování před bytovým domem
      - 2.3.2.6. Fotbalové hřiště ČAFC Židenice 2011
      - 2.3.2.7. Rezidentní parkování Pastrnkova
      - 2.3.2.8. Levý břeh řeky Svitavy s vedením VN
    - 2.3.3. Výzvy a pozitiva území
      - 2.3.3.1. Řeka Svitava
      - 2.3.3.2. Cyklostezka Greenway K-M-W
      - 2.3.3.3. Fotbalové hřiště ČAFC Židenice 2011
      - 2.3.3.4. Zastávky MHD
      - 2.3.3.5. Klidná lokalita vhodná k bydlení
      - 2.3.3.6. Volné štíty budov
      - 2.3.3.7. Základní škola Tyršova
      - 2.3.3.8. Kostel Nanebevzetí Panny Marie a klášter v Zábrdovicích a Vojenská nemocnice
3. Odstraněné stavby
4. Navržený stav
  - 4.1. Koncept
  - 4.2. Návrh budov
  - 4.3. Návrh nábřeží

4.4. Dopravní řešení

5. Bilance

1. VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Řešené území je ohraničeno ulicí Zábrdovickou ze severu, ulicí Šámalovou z východu, ulicí Pastrnkovou z jihu a řekou Svitavou ze západu. Západní hranice je zároveň hranice mezi městskými částmi Židenice a Brno-sever.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1. Brno-Zábrdovice

Řešená lokalita se nachází v městské čtvrti Brna Zábrdovice. Zábrdovice mají cca 12 tisíc obyvatel a rozlohu 1,64 km². Jsou součástí městských částí Brno-střed, Brno-Židenice a Brno-sever. Zábrdovice jsou samostatné katastrální území, bezprostředně navazující na historické centrum města.

Charakter čtvrti je výrazně městský s velice hustou zástavbou a s několika vysoce dopravně vytíženými ulicemi. Převažují zde vícepatrové obytné domy, které jsou ale velmi často ve špatném stavu. Nejdůležitější ulicí je Cejl, který tvoří pomyslnou osu čtvrti. Na Cejl navazuje ulice Zábrdovická, u níž se nachází Zábrdovický klášter, Vojenská nemocnice a také naše řešené území.

Podobu čtvrti také ovlivnila řeka Svitava, kolem které vznikalo velké množství továrních areálů, největším z nich byla Zbrojovka Brno. Tento areál tvoří podstatnou část čtvrti a proto je velmi důležité, jak se bude dál rozvíjet. Protéká zde i Svitavský náhon, poslední zachovaný náhon na řece Svitavě.

Nedaleko řešeného území také prochází železniční koridor směrem na Českou Třebovou se zastávkou Brno - Židenice. Lokalita je velmi dobře dostupná všemi způsoby dopravy - autem po ulici Cejl a Zábrdovická, MHD jednou ze čtyř tramvajových linek nebo na kole po cyklostezce podél řeky Svitavy.

2.2. Řeka Svitava

Řeka Svitava je dlouhá 97 km a její břehy jsou hustě osídleny (s výjimkou úseku mezi Blanskem a Brnem a úsekem nad Březovou nad Svitavou). Pramení severozápadně od Svitav u obce Javorník, teče převážně k jihu a ústí na jihu Brna do řeky Svatky. Řeka protéká Moravským krasem a je za vyššího stavu vody prakticky po celém svém toku vodácky sjízdná. Nejhezčí úsek se nachází v hlubokém údolí mezi Blanskem a Adamovem. V Březové nad Svitavou se nachází

významné prameniště odkud je dodávána pitná voda pro Brno a okolí. Na povodí řeky vznikalo již od 17. století množství papíren, i na území Brna byla řeka od počátku především průmyslově využívána, s tím souvisí i její regulace. Myšlenka na regulaci vznikla již v roce 1827 a její příprava zabrala 20 let, důvodem byla především stavba nové železnice pro trasu Brno-Praha. Díky regulaci z části také zanikl říční náhon, který na řece vznikl již ve 13. století. Regulace řeky probíhala v letech 1848-1851 a byl při něm posunut i soutok s řekou Svratkou, který byl posunut více na jih, na bývalém soutoku nyní vtéká do Svratky pozůstalý Svitavský náhon, který je z části zatrubněn. Staré koryto řeky Svitavy bylo v roce 1879 zasypáno a rozprodáno jako pole.

Délka řeky na území Brna je cca 11 km a je na ní postaveno 11 dopravních mostů a 7 pěších lávek. Podél celého úseku protékající Brnem vede cyklostezka Greenway K-M-W, která je součástí koridoru spojující Krakov - Moravu - Vídeň. V současném stavu je na některých místech cyklostezka v nevyhovujícím stavu z hlediska špatného povrchu (nezpevněného nebo ve špatném technickém stavu). Největším problémem této cyklostezky jsou ovšem místa křížení s automobilovou dopravou, která nejsou v některých případech vůbec řešená, chybí přejezdy a přechody, značení či světelná signalizace. I přes nedostatky je tato cyklotrasa hojně využívána především cyklisty, ale i maminky s dětmi apod. Proto je pro naše území jedním z klíčových faktorů, který do něj přivádí lidi z celého Brna.

Okolí řeky Svitavy bylo vždy převážně průmyslového charakteru, který bohužel přetrval dodnes. V její bezprostřední blízkosti se nachází pět velkých průmyslových areálů a velké množství těch menších. Řeka v současnosti nenabízí žádné možnosti sportovních ani rekreačních aktivit. Jejímu vzhledu nepomáhá ani přílišná regulace, která řeku v jižní části úplně narovнала. V severní části ještě řeka převážně meandruje ve svém původním korytě a i v této části je nejvíce osázena stromy, její koryto je širší a břehy nejsou tak strmé. Zelené plochy podél řeky jsou převážně neudržované (s výjimkou Cacovického ostrova) a slouží především jako koridor pro inženýrské sítě (plyn, vodovod, kanalizace, VVN). Nejmenší plošné zastoupení má na břehu řeky bydlení, které se nejvíce objevuje v severní části.

Z analýzy záplavového území je zjevné, že skoro celé řešené území se

nachází v záplavovém území 100-leté vody. Úroveň 20-leté a 5-leté vody nepřesahuje koryto řeky. V celém území se také nachází vysoká hladina podzemní vody, na což je potřeba myslet při návrhu podzemních objektů, které by v takovém případě byly velmi komplikované a především investičně náročné.

Firma Aquantis nám poskytla svůj návrh protipovodňového opatření v rámci revitalizace celého toku Svitavy. Z jejich řešení je patrné, že za nejlepší možnost považují vybudování povodňové zídky, která by byla vysoká 1m. Takovéto řešení by ale mělo za následek úplné utlumení řeky a znehodnocení jejího břehu. Ve svém návrhu jsem se proto rozhodla všechny objekty, které se nachází na břehu řeky, vyvýšit právě o 1m, čímž by mohly sloužit jako část protipovodňové zídky. Pod objekty jsou navrženy podzemní garáže, které ale díky vyvýšení nebudou zasahovat tak hluboko pod úroveň podzemní vody.

2.3. Současný stav

Řešené území je v současné době z části využíváno podnikatelskými subjekty, jejich skladovací a prodejní sklady zabírají velkou část plochy. Tyto haly postupem času vrůstaly do sebe až vytvořily jednu velkou nepřehlednou strukturu. Dále se na území nachází Brněnská továrna plstí, budova Hlubny, zrekonstruovaná tovární budova, která nyní slouží jako bytový dům, tři dvou až tří podlažní objekty a fotbalové hřiště ČAFC Židenice 2011 se zázemím.

2.3.1. Dopravní stav

Z analýzy dopravy vyplývá, že naše lokalita je poměrně dobře dopravně dostupná. Je napojena na sběrnou komunikaci - ulici Zábrdovickou, která navazuje na ulici Cejl, která je v přímé návaznosti na samotné centrum města a na jeho městský okruh. Dojezdová vzdálenost do centra města by tak při ideálních podmínkách měla být kolem 5-7 minut.

Důležité je především napojení na městskou hromadnou dopravu, které je v naší lokalitě velmi dobré. Spojení zajišťují tramvajové linky č. 2 a 3 díky zastávce Vojenská nemocnice, která je v přímé návaznosti na řešenou lokalitu.

V docházkové vzdálenosti se také nachází zastávka Tkalcovská nebo Jugoslávská, které jsou zastávkami tramvají č. 4 a 11. Obyvatelé, ale především děti, využívají také autobusovou zastávku, která je umístěna před objektem Základní školy Tyršova. Nedaleko řešené lokality se také nachází autobusový uzel Židenice - nádraží, které je v přímé návaznosti na železniční stanici Brno - Židenice.

Významným přivaděčem lidí do řešené lokality je také cyklostezka, která vede podél břehu řeky Svitavy (viz. Analýza řeky Svitavy). Tato cyklostezka je především v letních měsících hojně využívána cyklisty, běžci a maminky s dětmi. A to navzdory tomu, že právě v řešeném místě není její povrch dostatečně kvalitní pro pohodlnou a bezpečnou jízdu na kole nebo třeba kolečkových bruslích. Situaci také komplikují koleje vlečky, která cyklostezku křížuje. Největším problémem je nevyřešené křížení cyklostezky a dopravní ulice Zábrdovické. V tomto místě cyklostezka končí a začíná až na druhé straně silnice bez jakéhokoliv přechodu či upozornění na zvýšený pohyb cyklistů. Přechod je v tomto místě velmi komplikovaný a díky špatným rozhledovým podmínkám by byl v této poloze dokonce nebezpečný. Proto je potřeba tento problém vhodným návrhem vyřešit, aby zde nedocházelo k nebezpečným situacím a člověk jdoucí či jedoucí po cyklostezce měl zaručen plynulý pohyb podél řeky.

Dalším limitem našeho území je vzdušné vedení VN, které je vedeno právě po levém břehu Svitavy. Na řešeném území se tak nachází dva velké sloupy přímo na nábreží řeky. Toto vedení však v řešené lokalitě nelze z prostorových důvodů přeložit. Návrh tak musí respektovat ochranné pásmo vedení.

Parkování v řešeném i dotčeném území je pouze povrchové. Na území se nenachází podzemní parkoviště či parkovací dům. Především v areálech je parkování řešeno spíše chaoticky. Parkování u obytných souborů je řešeno převážně parkovacími zálivy.

Z hlukových map města Brna je patrné, že největším zdrojem hluku v naší lokalitě je doprava, a to jak silniční tak i kolejová. Největší podíl na hlukovém zatížení má ulice Zábrdovická, po které se pohybuje velké množství tranzitní

dopravy osobní i nákladní. Velkým podílem přispívá i městská hromadná kolejová doprava, která má zde velkou četnost - dvě tramvajové linky, které většinu dne jezdí 12x do hodiny. Druhým významným zdrojem hluku je vlaková trať, která vede v blízkosti naší lokality a kudy projíždí všechny vlaky na sever od Brna včetně rychlíků do Prahy apod. I přes poměrně velké hlukové zatížení je naše lokalita převážně klidnou částí. Důvodem jsou velké objekty při ulici Zábrdovická, které hluk zadržují a zabraňují mu v jeho dalším šíření. Naše lokalita je dále ovlivněna hlukem z ulice Cejl, který se šíří díky proluce u zastávky Tkalcovská.

Při pohledu na hlukové záznamy z nočních hodin zjistíme, že naše lokalita je hlukem zatížena jen velmi mírně. Největším zdrojem hluku jsou i v tomto případě ulice Zábrdovická a vlaková trať.

Díky těmto informacím považuji lokalitu za dostatečně klidnou a díky tomu vhodnou k bydlení a trávení volného času v okolí řeky Svitavy.

2.3.2. Problémy v území

2.3.2.1. Skladové a prodejní plochy v areálech

Jedná se o několik skladovacích hal ve třech uzavřených areálech. Objekty jsou urbanisticky neuspořádané, postupně srůstaly k sobě a utvořily tak nevzhlednou strukturu. Také parkování je v těchto areálech většinou neřešené a ponechané náhodě. V objektech však sídlí mnoho podnikatelských subjektů a je tím zajištěn poměrně častý pohyb lidí. Toto zjištění mě tedy vedlo k myšlence tuto funkci ve svém návrhu zachovat a dát jí jen novou podobu a uspořádanou strukturu. Bude tím zajištěna polyfunkčnost území a pohyb lidí zde bude po celý den.

2.3.2.2. Předprostor objektu Hlubna

Předprostor tohoto objektu je v současné době tvořen chodníkem a pruhem poměrně neudržované zeleně. V parteru budovy je umístěn pouze jeden obchod a vstup do budovy. Dále je parter využitý jen

jako plocha pro reklamní poutače. Za chybu také považuji umístění trafostanice přímo do parteru budovy, což ho ještě více znemožňuje oživit pro kolemjdoucí chodce. Ve svém návrhu proto počítám s rekonstrukcí celého objektu, při které bude upraven především parter budovy, aby mohl celý sloužit pro služby a obchod. Zlepšení tohoto předprostoru by pak zlepšilo i celkový pocit z ulice Zábrdovická.

2.3.2.3. Chodník před Brněnskou továrnou plstí

Chodník před továrnou je široký přibližně jen 2m. To není pro chodník sice málo, ale díky tomu, že je to jediná plocha, která odděluje továrnu od ulice Zábrdovická, působí chodník velmi úzce. Pro člověka nepříjemný pocit umocňuje především silný automobilový provoz. Tento problém jsem se rozhodla vyřešit zrušením tramvajového ostrůvku zastávky Vojenská nemocnice. Zastávka by ve směru od centra byla provedena jako tzv. vídeňská zastávka (t. j. se zvýšenou vozovkou neboli s pojezdem mysem). Díky tomu, se chodník rozšíří ze 2 m na 3,5 m, což přispěje ke komfortu chodců a mimo jiné dovolí lépe využít parter budovy pro služby a obchod.

2.3.2.4. Křížení cyklostezky s automobilovou dopravou

V současné době není toto křížení nijak řešeno. Přejezd či přechod lidí, co se pohybují po cyklostezce, je v tomto místě velmi nebezpečný a komplikovaný a kvůli rozhledovým poměrům zde nelze zřídit přechod. Tento přechod/přejezd by však mohl být realizován na druhém konci Zábrdovického mostu, kde jsou již rozhledové poměry vyhovující.

2.3.2.5. Parkování před bytovým domem

Pozemní parkoviště před bytovým domem, které je obestavěno asi dvoumetrovou zdí, přispívá velkou měrou k nevzhlednosti celé ulice. Jedná se o nárožní polohu, která je v tomto případě zcela potlačena a předprostor bytového domu ztrácí na hodnotě.

2.3.2.6. Fotbalové hřiště ČAFC Židenice 2011

Hřiště v současné podobě má pouze jednoúčelové využití. Navíc zázemí pro sportovce i klub je velmi malé. Posledním negativem je nevzhledné oplocení, zvláště ze strany od řeky Svitavy.

2.3.2.7. Rezidentní parkování při ulici Pastrnkova

V tomto místě parkuje zhruba 33 automobilů. Parkování zde není nijak vymezeno a lidé jen využívají volné plochy k zaparkování. Parkování probíhá buď na trávě nebo šterku, není nijak zpevněno.

2.3.2.8. Levý břeh řeky Svitavy s vedením VN

Po levém břehu řeky v řešeném území není zřízen chodník. Chodci tudý projdou jen obtížně po vyšlapané pěšině. Využití levého břehu také velmi ovlivňuje vedení vysokého napětí, které má ochranné pásmo 12 m a na řešeném území má umístěny dva stožáry.

2.3.3. Pozitiva a výzvy území

2.3.3.1. Řeka Svitava

Řeka Svitava je největším pozitivem celého území. Skrývá se v ní velký potenciál ve vytvoření příjemného nábřeží, kde lidé budou trávit svůj volný čas. Bydlení u řeky je navíc samo o sobě velmi atraktivní. Vytvořením sportovního areálu a doplnění služeb a obchodu by se z řešeného území stalo velmi příjemné místo k bydlení, práci i trávení svého volného času.

2.3.3.2. Cyklostezka Greenway K-M-W

Díky cyklostezce se do řešeného území dostává velké množství lidí. Tato trasa prochází podél celé řeky, takže dostat se do řešeného území je snadné z velké části celého Brna. Cyklostezku denně využívá množství cyklistů, ale i lidí na procházkách jako jsou například maminky s dětmi. Zlepšením povrchu cyklostezky, zpříjemněním jejího okolí a přidáním cílů na ní, dosáhneme ještě většího pohybu lidí než jak je tomu nyní.

2.3.3.3. Fotbalové hřiště ČAFC Židenice 2011

Přidáním dalších sportů ke stávajícímu hřišti můžeme vytvořit příjemné sportovní centrum, které má vazbu na přilehlou základní školu a navíc je skvěle dosažitelné pomocí MHD či po cyklostezce, která prochází přímo vedle něj. Sportovní areál v přímé návaznosti na nábřeží řeky Svitavy nabízí velké množství možností využití pro širokou veřejnost.

2.3.3.4. Zastávky MHD

Řešené území leží v blízkosti samotného centra města. Je dobře dosažitelné při jakémkoliv druhu dopravy. Velkou výhodou jsou samozřejmě zastávky MHD a to jak tramvajové (Vojenská nemocnice), tak i autobusové (Vojenská nemocnice, Tomášková).

2.3.3.5. Klidná lokalita vhodná pro bydlení

Stávající objekty při ulici Zábrdovická vhodným doplněním představují dobrou hlukovou bariéru, která zabraňuje hluku z dopravy v jeho šíření dále k řece. Vzniká nám tak klidné prostředí, které je možné využít jako plochy pro bydlení navazující na řeku a její nábřeží.

2.3.3.6. Volné štíty budov

Objekty Hlubna, Brněnská továrna plstí a bytový dům poskytují dobrou možnost napojení na jejich stávající hmoty. Díky tomu je umožněno dobré napojení nové zástavby.

2.3.3.7. Základní škola Tyršova

Díky základní škole je v území velký pohyb dětí a mládeže, které mohou využívat nové sportovní centrum a trávit čas se svými rodiči na novém nábřeží řeky.

2.3.3.8. Kostel Nanebevzetí Panny Marie a klášter v Zábrdovicích a Vojenská nemocnice

Tyto významné instituce přispívají k rozmanitosti celého území a zvyšují množství lidí, které území navštíví.

3. ODSTRANĚNÉ STAVBY

V mém návrhu v území došlo k několika změnám. Největším zásahem je zrušení všech skladovacích a prodejních hal a přilehlého brownfieldu, který je ale v současné době téměř nevyužívaný. Dalším zásahem je zrušení domů č.p. 10a a 12 z důvodu nízké podlažnosti a tím i malé podlahové plochy. Budovy nemají cennou historickou hodnotu. Fotbalové hřiště v původní poloze ruším a přesouvám ho do nové polohy ve sportovním areálu. Další úpravy jsou už pouze drobné jako například zrušení zdi a parkoviště před bytovým domem nebo odstranění tramvajového ostrůvku před Brněnskou továrnou plstí.

4. NAVRŽENÝ STAV

4.1. Koncept

4.1.1. Rozložení funkcí

Území jsem rozdělila mezi tři základní funkční typy - průmysl + komerce + administrativa, rekreace + sport a bydlení. První funkce navazuje na současný stav - výrobní a skladovací haly - který území zajišťuje polyfunkčnost a atraktivitu pro podnikatelské subjekty. Funkce rekreace a

sportu je spojena především s řekou a jejím nábřežím a její návazností na fotbalové hřiště, které má potenciál stát se novým sportovním centrem. Funkci bydlení jsem umístila především do nejklidnější části území s napojením na nábřeží a stávající obytnou zástavbu.

4.1.2. Hlavní trasy

Důležitým bodem bylo stanovení nových hlavních tras a to především pěších, které jsou v současném stavu zcela potlačeny. Díky novým trasám je zajištěna průchodnost řešeným územím, spojují důležitá místa jako kostel s klášterem, tramvajovou a autobusovou zastávku či vojenskou nemocnici s pěší stezkou podél řeky Svitavy. Především po této stezce by se do území měla dostávat značná část lidí. Toto je podpořeno revitalizací nábřeží, umístěním objektů zájmu (sportovní centrum, pobytová zóna) a také novou pěší lávkou přes řeku.

4.1.3. Reakce na protipovodňové opatření

Díky skutečnosti, že celé území je vedeno jako záplavové území 100leté vody, muselo být i v návrhu bráno v potaz protipovodňové opatření. Jeho forma vyplývá z charakteru zástavby. Nové objekty u nábřeží jsou umístěny na podzemním podlaží, které je však vyvýšeno 1m nad okolní terén. Sníží se tím i zátěž podzemní vody, jejíž hladina je v lokalitě zvýšená.

4.1.4. Doplnění zástavby

Hmoty nových objektů jsou navrženy tak, aby tvořily uzavřené nebo polouzavřené bloky, což je reakce na okolní zástavbu. Jsou doplněny objekty, které navazují na volné štíty stávajících budov (1,2 a 3) a doplňují tak uliční řad (1 a 3) či nároží (2). Nově navržené objekty tvoří kompaktní ulici (4). Pro lepší pohyb pěších je doplněna pěší lávka (5), která je umístěna v návaznosti na sportovní centrum a v přibližně polovině délky mezi stávajícími přechody přes řeku. Výšková hladina zástavby koresponduje s okolím, pouze jediný objekt (6) je vyvýšen tak, aby konkuroval objektu, který se nachází na protějším břehu.

4.2. Návrh budov

Po důkladných analýzách území a stanovení si základních principů, vzešel samotný návrh území, který respektuje dané podmínky. Reaguje na kladné i negativní faktory, které se v území nacházejí. Důležitá byla otázka zastoupení a rozložení jednotlivých funkcí. Řešené území je v současném stavu sice po mnohých stranách zanedbané, jedná se však o poměrně hojně navštěvovanou lokalitu. K tomuto přispívají velkou měrou místa zájmu v těsném sousedství řešeného území jako např. Kostel Nanebevzetí Panny Marie a Zábřdovický klášter, Vojenská nemocnice nebo Tyršova základní škola. Dále zde máme výborné dopravní napojení, které do lokality přivádí velké množství lidí - blízkost centra města, dostupnost MHD, ulice Zábřdovická, cyklostezka Greenway K-M-W. V samotném řešeném území se nachází velké množství drobných podnikatelských subjektů, bytový dům a fotbalové hřiště. To všechno jsou funkce, které jsem se svým návrhem snažila podpořit, více rozvinout a začlenit do celé městské čtvrti.

Navržené budovy reagují na tvar nábreží řeky Svitavy a zároveň jsou situovány kolem nově navržené komunikace, která se napojuje na ulici Zábřdovickou a Šámalovu. Jsou doplněny objekty k dotvoření uliční fronty při ulici Zábřdovická a dotvoření nároží na rohu Zábřdovické a Šámalovy. Výšková hladina je navržena především v reakci na okolní bytovou zástavbu. Jedná se tedy o objekty tří až pěti podlažní. Tuto hladinu narušuje pouze fotbalové hřiště, které je pomyslným předělem mezi nově navrženou a stávající zástavbou, a výškový objekt na nábreží řeky, který je sedmipodlažní a tvoří tak konkurenci vůči výškovému objektu na druhém břehu řeky. Kvůli protipovodňovým opatřením je většina objektů v blízkosti řeky posazena na vyvýšené podzemní podlaží, které vystupuje 1 m nad okolní terén. Hmoty objektů tvoří převážně jednoduché kvádry s plochými střechami. Vzájemně tvoří buď uzavřený nebo polouzavřený blok, dodržují uliční čáru a frontu fasád na nábreží.

V současné době se na území nachází velké množství podnikatelských subjektů, které však tvoří nepřehlednou strukturu skladových hal. Tato funkce je však v území velmi důležitým prvkem a jeho nedílnou součástí.

Díky ní je území polyfunkční, nabízí množství pracovních míst a přivádí do něj lidi z různých koutů města. Proto jsem se rozhodla ve svém návrhu tuto funkci ponechat, jen jí dát novou podobu a svým návrhem ji podpořit, aby byla pro své území nepostradatelnou složkou.

Navržené objekty reagují na orientaci ke světovým stranám a především u bytových domů jsou komunikační prostory umísťovány přednostně na severní stranu objektu. Jedná se buď o chodbové nebo schodišťové dispoziční typy. Dva objekty slouží pouze pro bydlení, další objekty mají smíšenou funkci - v přízemí a 2NP je umístěna komerce, v nejvyšších podlažích pak byty. Objekty pouze pro bydlení mají přístup k soukromému vnitrobloku, zatímco objekty smíšené funkce mají vnitrobloky poloveřejné a veřejné. Pokud to umožňovaly podmínky, byty byly navrženy příčně větratelné. Několik bytů je navrženo jako dvoupodlažní s vlastní vertikální komunikací, což umožnilo lépe využít prostor při správné orientaci ke světovým stranám. Celkem bylo navrženo 235 bytů v sedmi objektech s průměrnou plochou 80 m². Hmoty objektů jsou většinou rozděleny na menší části, které mají vlastní samostatný vstup.

Parkování je řešeno z části na povrchu, převažují však podpovrchová garážová stání. Podzemní podlaží je do terénu zapuštěno jen částečně, což umožňuje zkrátit rampy a lépe tak využít navržené plochy. Podzemních garáží je navrženo pět a slouží především pro rezidentní parkování. Podzemní podlaží je také z velké části využíváno jako skladovací plochy pro podnikatelské účely a nebo soukromé skladovací plochy pro rezidenty. Kvůli těmto skladovacím plochám jsou v objektech se smíšenou funkcí navrženy i menší nákladní výtahy. Povrchové parkování je určeno především návštěvníkům a zákazníkům navštěvujícím území. Na nově navržené komunikaci je parkování navrženo po obou stranách. Dále je navrženo povrchové parkování na jihu území, které bude sloužit pro stávající rezidenty.

Zachování sportovní funkce v území jsem považovala za velmi důležité. Stávající hřiště je jediným funkčním hřištěm v okolí 2 km a má skvělé napojení na Tyršovu základní školu a nedaleké Městské lázně Zábřdovice. Propojení sportovního areálu s nábřežím řeky Svitavy mi přijde jako naprosto přirozené. Po

nábřeží se pohybuje množství sportovců a cyklistů, kteří taky mají skvělý přístup k dalším sportovním aktivitám. Přímo na nábřeží je veřejně přístupné dětské hřiště s venkovní posilovnou s návazností na pobytové schody na nábřeží řeky. Sportovní areál obsahuje samotné fotbalové hřiště, malé tréninkové hřiště, multifunkční halu a objekt se zázemí a s pronajimatelnými sály. Celý areál je navržen jako uzavíratelný s přístupem z nové komunikace. Přístupný veřejnosti by byl pouze v denních hodinách, aby nedošlo k poškození majetku. Multifunkční hala a pronajimatelné sály v přilehlé budově doplňují škálu sportovních aktivit, za kterými se člověk vydá a má je všechny na jednom místě. Sportovní hala pojme multifunkční hřiště například pro florbal nebo basketbal, dále čtyři hřiště pro badminton a dvě pro squash a k nim příslušné zázemí. V přilehlé budově by se nacházelo především zázemí pro fotbalové hřiště a klub a navíc množství pronajimatelných sálů například pro jógu nebo fitness. Parkování je v areálu řešeno podzemní garáží a několika parkovacími místy na povrchu. Ty by v době fotbalového utkání sloužily pro parkování autobusů. Celý areál by byl doplněn navíc o cyklostojany, které by se nacházely uvnitř areálu a u veřejného hřiště.

4.3. Návrh nábřeží

Velký důraz byl kladen samozřejmě na podobu nábřeží řeky Svitavy. Prostor nábřeží je definován samotnou řekou a dále objemy přilehlých objektů. Ty tvoří kontinuální uliční frontu, která je porušena v místě u výškové budovy, kde se prostor rozšiřuje a vytváří tak pobytový prostor, který přesahuje i nad samotnou řeku. Nábřeží je navrženo jako „dvouúrovňové“. První „vyšší“ úroveň probíhá kolem navržených objektů. Je to zpevněný chodník, který slouží pro chodce a cyklisty. Pokud někdo územím jen rychle projíždí nebo prochází, nikdo ho tak neomezuje v cestě. Druhá „nižší“ úroveň se nachází v těsné návaznosti na řeku. Tato stezka je zpevněna pouze mlatem a slouží pro procházky přímo u řeky. Je doplněna množstvím laviček, dřevěných mol a je hojně osázena stromy a keři. Rozdíl mezi těmito úrovněmi jsou přibližně 2 m a ke komunikaci mezi nimi slouží betonové schody. Hlavními dvěma shromažďovacími místy jsou sportovní areál a pobytový prostor s dřevěným molem. Molo přesahuje i přes zpevněnou stezku pro chodce a cyklisty a uvádí je tak do odlišného prostoru. V dřevěném molu jsou zabudovány

pobytové sítě, které se nachází přímo nad břehem řeky. Prostor je doplněn o sedací mobiliář a konstrukci s houpacími sítěmi. Kavárna nebo restaurace v přilehlé budově dokresluje celkový pocit z místa, které by mělo sloužit především jako společenský a odpočinkový prostor na břehu řeky Svitavy.

4.4. Dopravní řešení

Návrhové řešení zahrnuje jednu novou komunikaci třídy C, která vede rovnoběžně s ulicí Zábrdovickou, na kterou se napojuje u zastávky Vojenská nemocnice. Nová ulice má šířku 17m a obsahuje chodníky i podélné parkování po obou stranách komunikace (řez A-A').

V rámci dopravy byl dále řešen nový přechod u Zábrdovického mostu, který zlepší pěší a cyklo dopravu v místě, kde se kříží s automobilovou dopravou na ulici Zábrdovická. Je umístěn v místě s dobrými rozhledovými poměry.

Další problémové místo bylo u tramvajové zastávky Vojenská nemocnice. Chodník před objektem továrny byl velmi úzký a pro chodce pocitově nepříjemný. V návrhu se proto počítá s odstraněním tramvajového ostrůvku ve směru od centra města a sloučení zastávky s jízdním automobilovým pruhem. Díky tomuto kroku se chodník může výrazně rozšířit (řez B-B').

Díky návrhovému řešení se také podstatně zlepšila průchodnost řešeným územím. Byly přidány logické pěší trasy napříč územím, které spojují ulici Zábrdovickou se samotným nábřežím.

- počet podzemních garáží - 5
- plocha podzemních garáží - 11 815 m²
- počet garážových stání - 364
- počet pozemních stání - 142
- počet parkovacích stání celkem – 506

5. BILANCE

Zastavěná a hrubá podlažní plocha pro skupiny funkčních ploch

(v bilancované ploše) **ZP/HPP**

Plochy všeobecného bydlení

- *návrhové plochy: 340 m²/1700 m²*

- *stabilizované plochy: 1580 m²/6570 m²*

Plochy čistého bydlení

- *návrhové plochy: 8260 m²/25246 m²*

- *stabilizované plochy: 394 m²/1182 m²*

Smíšené plochy obchodu a služeb

- *návrhové plochy: 4937 m²/16934 m²*

- *stabilizované plochy: 2220 m²/11100 m²*

Smíšené plochy výroby a služeb

- *návrhové plochy: 2870 m²/8710 m²*

Plochy pro rekreaci a sport

- *návrhové plochy: 9936 m²/6680 m²*

Celkem: 30 537 m²/ 78 122 m²

Zastavěná plocha nových objektů (bez podzemních garáží)

ZP = 18 134 m²

Celková rozloha bilancované plochy

BP = 56 388 m²

Index zastavěné plochy

IZP = ZP/BP = 18 134/56 388 = 0,32

Index podlažní plochy

IPP = HPP/BP = 78 122/56 388 = 1,38

Kapacity navržených objektů

Bydlení

- plocha - 18 6972 m²
- počet bytů - 235
- průměrná plocha bytu - 79,4 m²

Předpokládaný počet obyvatel - 588

Plocha komerce - 8 544 m²

Plocha pro rekreaci a sport - 13 620 m²

Doprava v klidu

- plocha podzemních garáží - 11 815 m²
- počet parkovacích stání - 364
- parkování na povrchu - 142

ZÁVĚR

Svým návrhem se snažím poukázat na potenciál řeky v městském prostředí. I lokality, které nevynikají svým zevnějškem, právě řeka dokáže pozdvihnout a přináší jim specifické možnosti. V mém návrhu tvoří řeka a její nábřeží funkci. Je místem setkávání, procházek a sportování či trávení volného času. Na ni navazující obytné domy nabízí jedinečnou možnost bydlení u vody. Spojení sportovních aktivit a řeky je přirozené a funkční. Snažila jsem se vytvořit takové území, které by bylo polyfunkční a tím pádem by žilo po celý den.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura

KUČA, Karel. *Brno: vývoj města, předměstí a připojených vesnic*. Praha: Baset, 2000. ISBN 80-86223-11-6.

SITTE, Camillo. *Stavba měst podle uměleckých zásad*. 2. české vyd. Přeložil Vladimír BURIÁNEK. Brno: ÚÚR, 2012. ISBN 978-80-87318-21-8.

GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice: Albert, 2000. ISBN 80-85834-79-0.

NEUFERT, Ernst, NEUFERT, Peter, ed. *Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítka a cíle : příručka pro stavební odborníky, stavebníky, vyučující i studenty*. 2. české vyd. Praha: Consultinvest, 2000. ISBN 978-80-901486-6-6.

KOHOUT, Michal, David TICHÝ a Filip TITTL. *Collective housing: a spatial typology*. Přeložil Lucie MERTLÍKOVÁ. V Praze: České vysoké učení technické, Fakulta architektury, Ústav nauky o budovách, 2015. ISBN 978-80-01-05848-0.

Získané podklady

Protipovodňové řešení - firma AQUATIS, a.s.

Podklady k inženýrským sítím - Magistrát města Brna

Hlukové mapy – Magistrát města Brna

Územní plán – Magistrát města Brna

Webové odkazy

Městské komunikace: <http://kds.vsb.cz/mkk/mk-parking.htm>

Zábrdovice: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1brdovice>

Historické foto: <http://www.fotohistorie.cz/jihomoravsky/Brno-mesto/Zidenice/Default.aspx>

Historie Městských lázní a ZŠ: <http://www.bam.brno.cz/>

Hlukové mapy: <https://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-rozvoje-mesta/odbor-uzemniho-planovani-a-rozvoje/dokumenty/upp/hlukova-mapa/>

ÚP: <http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-rozvoje-mesta/odbor-uzemniho-planovani-a-rozvoje/#c4460777>

Informace o nemovitostech: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>

Klášter Zábrdovice: <http://www.zabrdovice.cz/kostel-h.php>

Fotografie

Ptačí perspektiva: <https://www.google.cz/maps>

Vlastní fotografie

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

apod.	a podobně
BC	plochy čistého bydlení
BO	plochy všeobecného bydlení
BP	bilancovaná plocha
č.	číslo
dB	decibel
GW	Greenway
ha	hektar
HPP	hrubá podlažní plocha
IPP	index podlažní plochy
IZP	index zastavěné plochy
J	jih
km	kilometr
K-M-W	Krakov-Morava-Vídeň
KV	konstrukční výška
m	metr
m ²	metr čtvereční
M	měřítko
MHD	městská hromadná doprava
min.	minuta
nám.	náměstí
nem.	nemocnice
NP	nadzemní podlaží
obyv.	obyvatel
OK	oblast kultury
OS	oblast školství, sportu a tělovýchovy
OV	oblast veřejné správy
PP	podzemní podlaží
RS	plochy pro rekreaci a sportoviště
S	sever
Sb.	sbírky
SO	smíšené plochy obchodu a služeb
SV	smíšené plochy výroby a služeb
spol.	společnost
s. r. o.	s ručeným omezením
stol.	století
st.	století
sv.	světová
SV	světlá výška
v.	výška
VN	vysoké napětí
ZO	plochy ostatní městské zeleně
ZP	zastavěná plocha
ZŠ	základní škola
ø	průměr

POPISNÝ SOUBOR ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Vedoucí práce Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.

Autor práce Bc. Miroslava Manclová

Škola Vysoké učení technické v Brně

Fakulta Stavební

Ústav Ústav architektury

Studijní obor 3501T014 Architektura a rozvoj sídel

Studijní program N3504 Architektura a rozvoj sídel

Název práce Brněnské nábřeží - rehabilitace brněnských řek a jejich blízkého okolí

Název práce v anglickém jazyce Brno waterfront - rehabilitation of rivers and their surrounding areas

Typ práce Diplomová práce

Přidělovaný titul Ing. arch.

Jazyk práce Čeština

Datový formát elektronické verze PDF

Abstrakt práce Tématem diplomové práce je revitalizace brněnských řek, konkrétně Svitavy. Hlavní myšlenkou je pochopení řeky jako významného městotvorného prvku, jako místa, jehož potenciál by mělo každé město maximálně využít. Lidé rádi tráví svůj volný čas u vody a takový prostor by jejich potřebu měl uspokojit. Řeka plynule protéká městem a i člověk by měl mít možnost se kolem ní volně pohybovat. V ideálním případě by měla být zelenou stezkou napříč městskou zástavbou. Řešené území se nachází v městské čtvrti Brno-Zábrdovice, která nemá ideální pověst. Na její podobě se mimo jiné podepisují průmyslové areály, které jsou často ve zchátralém stavu. Mým úkolem bylo správně rozklíčovat jeden z těchto areálů, který leží v blízkosti Zábrdovického kláštera. Řešené území je v současnosti nepřehledná a nesourodá struktura, která obraz místa moc nepodporuje. Řeka je v tomto místě zcela potlačena a i pohyb kolem ní je velmi omezen.

Svým návrhem jsem se snažila vytvořit místo, které by nabízelo množství aktivit po celý den. Funkce, které se na území nachází jsem upravila a svým návrhem podpořila, aby společně tvořily fungující celek. V takovém území se budou potkávat lidé, kteří zde pracují či bydlí, kteří zde využívají služby či přijeli sportovat anebo zde jen tráví svůj volný čas v příjemném prostředí řeky Svitavy.

**Abstrakt práce
v anglickém
jazyce**

The theme of the work is revitalisation of the Brno rivers, specifically the river Svitava. The main idea of the work is the understanding the river as a city-building element, as a place of potential that every city should fully utilize. People like to spend their free time at the water and such a space should satisfy their needs. The river flows smoothly through the city, and people should be able to move freely around it. In the ideal case, it should be a green path across urban area. The solved territory is situated in the Brno-Zábrdovice district, which hasn't ideal reputation. Its image is shaped by, among others, industrial areas which are quite often derelict.

My task was to correctly distribute one of these sites, which is located near the Zábrdovice Monastery. The solved territory is currently a non-coherent and inconsistent structure that does not support the image of the site. The river is completely suppressed at this point and the movement around it is very limited.

In my design I tried to create a place that would offer a lot of activities through the day. I have modified the functions I have in the territory and supported by my proposal to form a working entity together. In such a territory will meet people, who work or live here, who are using the services or come to sport or spend their free time in the pleasant environment of Svitava river.

Klíčová slova

řeka, nábreží, Svitava, Brno, Zábrdovice, kompaktní zástavba, sportovní areál, polyfunkční území, obytný blok, cyklostezka, molo, pěší lávka, pobytové schody a sítě, kavárna

**Klíčová slova
v anglickém
jazyce**

River, waterfront, Svitava, Brno, Zábrdovice, Compact area, sport areal, polyfunctional territory, residential block, bicycle path, pier, walkway, stairs and nets, cafe

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY VŠKP

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 17. 5. 2017

Bc. Miroslava Manclová
autor práce